

Het mooiste leven op aarde
van Johan en Linda Schep

Het mooiste leven op aarde

van Johan en Linda Schep

Johan en Linda Schep

Knipsteeg 6

4201 GK Gorinchem

0183 - 630348

johan.linda.schep@gmail.com

Voorwoord

Er is altijd al een diep verlangen in me geweest om enkele anekdotes op te schrijven. Het doel hiervan is om hen die het lezen, te bemoedigen en ook te verheugen. Bovenal natuurlijk om over de trouw van de Heere Jezus te schrijven die ons altijd dient en ons dagelijks leert hoe we in afhankelijkheid van Hem mogen en kunnen leven. Het leven in afhankelijkheid van Hem is echt het mooiste leven op aarde.

Mijn dank gaat uit naar mijn lieve vrouw Linda die mij halve nachten moest missen, omdat me opeens verhalen te binnen schoten. Ook gaat mijn dank uit naar Arie Kleijne en Karin Alma die de puntjes en de komma's op de juiste plaats hebben gezet. Natuurlijk mogen we Joost Barten niet vergeten die op wonderlijke wijze de foto's in de verhalen wist te plaatsen.

Johan Schep

juli 2014, Gorinchem

Tweede oplage (september 2015)

1. Mijn ouders

Mijn eerste anekdote wil ik schrijven over mijn moeder Ida die een grote plaats in mijn hart heeft. Zij werd geboren in 1929 te Jaarsveld. Haar vader Johannes naar wie ik vernoemd ben, en haar oudste broer Floor besloten om te gaan verhuizen in Laker-

veld te Lexmond. Daar kochten ze een boerderij en fietsten er geregeld heen om alles in orde te maken. Op een avond kwamen ze thuis en vertelde Floor in geuren en kleuren dat ze een jongen

achterstevoren op een varken hadden gezien. Mijn oom stond bekend als een grappige verteller en dat gemakkelijke verhaal was niet aan dovemansoren gezegd bij mijn moeder die toen pas tien jaar oud was. Op dat moment groeide er in haar hart al liefde voor mijn vader, ook al had ze hem nog niet gezien. Het is haar eerste en enige liefde gebleven in haar leven.

Mijn vader Govert is geboren in 1925 te Lexmond en komt uit een gezin van zes kinderen. Hij ging altijd met z'n ouders mee naar de Gereformeerde kerk waar hij ook een persoonlijke ontmoeting heeft gehad met de Heere God. Op twaalfjarige leeftijd werd hij opeens diep in zijn hart geraakt door de tekst uit Jesaja waar staat: *“Komt dan, en laat ons tezamen rechten, zegt de Heere; al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw; al waren zij rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol”* (1:18). Als ik mijn vader hierover bevroeg, werd hij altijd emotioneel. Het is een groot wonder dat de Heere God in staat is om al onze

zonden te vergeven en ons een nieuw hart te geven. Ik heb mijn vader niet anders gekend dan dat hij op zondag altijd met vreugde twee keer naar de kerk ging. Tijdens het eten werd er altijd uit de Bijbel gelezen en zijn gebed voor en na het eten kwam voort uit een persoonlijke relatie met Zijn Heiland.

Mijn vader was op jonge leeftijd verloofd, maar opeens viel zijn oog toch op zijn vier jaar jongere buurmeisje, met het gevolg dat de eerste verloving uitging. Toen hij haar vader vroeg om de hand van mijn moeder, zei die: "Och, het meissie is nog zo jong!" De verkering werd toch goedgekeurd en algauw moest mijn vader in het leger en werd hij uitgezonden naar Indonesië. Toen ze afscheid van elkaar namen, zijn ze naar boven gegaan om samen te knielen. Ze hebben elkaar toen trouw beloofd en gevraagd of de Heere God hen zou bewaren voor elkaar.

Na drie jaar en zeven maanden kwam mijn vader weer thuis met een hart vol indrukken. Wat een cultuurschok! Er stond wel een boerderij vrij en kort na zijn thuiskomst zijn mijn ouders rein in het huwelijk gestapt.

Hun huwelijksvers is ook veelzeggend en dat heb ik vaak gehoord: *"De eeuwige God is voor u een woning, en onder u zijn eeuwige armen"* (Deut. 33:27). De huwelijksnacht was wel saai. Bij hun thuiskomst van het feest moest er een koe kalveren, en toen vader eindelijk naast mijn moeder kwam te liggen, lag die al heerlijk te slapen. Het werd toch wel een vruchtbaar huwelijk, want ik ben als tweede opgegroeid met vijf broers en drie zussen.

2. Mijn prille jeugd

Ik was altijd trots op mijn vader, omdat hij in allerlei verschillende auto's kon rijden. We hadden ook een jeep vanuit het leger gekocht en waren op een dag bij oom Arie in Hei en Boei-

cop om daar het gras van het veld te halen. Mijn vader reed nooit hard, maar toen werd ik verrast door hem. Hij draaide de jeep heel snel en liet mij op die boerderij achter. Later vernam ik pas wat er was gebeurd. Mijn broertje Jantje die drie jaar oud was en altijd naast mij sliep, was uit het huis geglipt en voor het huis door een auto gegrepen. Jantje was dood! Mijn vader vertelde mij later dat hij onderweg een stem hoorde die tegen hem zei: "Als jij je vrouw hierover aanspreekt, krijg je twee begrafenis". Mijn vader heeft mijn moeder nooit enige verwijten gemaakt. Dit gebeuren liet wel diepe sporen van verdriet bij hen achter. Het was voor mij de eerste keer dat ik mijn vader zag huilen.

Ik mocht niet mee naar de begrafenis, want ik was te jong. Niemand wist dat ik niet alleen een groot verdriet had, maar dat ik ook met een vreselijk schuldgevoel rondliep. Die avond daarvoor was ik namelijk begonnen met het gooien van gedroogde appeltjes en toen mijn vader boos naar boven kwam, gaf ik mijn broertje de schuld. Hij kreeg de straf, maar ik was de schuldige en die nacht kon ik er al niet goed van slapen. Daarna sliep hij nooit

meer naast me. Ik heb het ook nooit meer goed kunnen maken. Dat heb ik jarenlang vanbinnen gevoeld.

Onze boerderij was omringd door water en sommige werkzaamheden deed mijn vader ook met de schouw (boot). Op een dag glipte ik het huis uit om te kijken waar mijn vader toch bleef. Ik stond aan de kant van de sloot te turen en ik herinner me nog dat

gevoel van vallen. Verder herinner ik mij niets meer. Mijn moeder die druk bezig was in het huis, kreeg opeens onrust in haar hart en ze rende precies naar de juiste plaats. Ze zag daar alleen mijn rode broekje boven het water. Ze sprong direct in de sloot, ook al was ze hoogzwanger en kon ze helemaal niet zwemmen. Op wonderlijke wijze kreeg ze mijn hoofd uit de modder en werden we gered door onze buurman. Ik had veel viezigheid in mijn longen en viel steeds weg in een diepe coma. Ik heb dit overleefd en mijn moeder is en blijft mijn grote heldin. Mijn ouders hebben hier de Heere God later nog vaak voor gedankt.

Bijna ieder jaar werd er een broertje of zusje geboren. Tijdens de week van de bevalling sliep ik dan bij onze burens. Wat mij opviel, was dat onze buurman de Bijbel heel snel kon lezen. We waren gauw klaar, maar ik verstond er niets van.

Tijdens mijn jeugd werden er voorbereidingen getroffen voor een nieuwe snelweg (A27) en die liep dwars door ons land. Mijn vader was een actief gemeenteraadslid van de A.R.P. en het is hem met de anderen gelukt om vergunningen te krijgen om nieuwe boer-

derijen te bouwen aan de andere kant van de snelweg. Wat was mijn moeder trots met haar gloednieuwe huis! Ook kwam er een stuk vrijheid voor ons, want de sociale controle was minder. Opeens mochten we wel dingen doen op zondag die voorheen verboden waren.

Wij gingen als gezin iedere week trouw naar de kerk. “Jullie mogen naar de kerk”, zei mijn vader altijd. Dat was niet het geval, maar daar lieten we het maar bij. Na de kerkdienst ging ik als kleine jongen altijd mee om bij gemeenteleden koffie te drinken. Er werd dan onder een blauwe rookwolk van sigaren nog eens uitgebreid over de preek gesproken. Op een zondag hoorde ik zoveel negatiefs en opeens riep ik: “Als ik later ooit dominee ben, dan mogen jullie niet zo lelijk achter mijn rug om praten, hoor”. Ik ben hier wel eens aan herinnerd door de aanwezigen. Mooi is het toch dat anderen zulke momenten ook niet vergeten!

Mijn eerste aanraking met de Heere God gebeurde op een zaterdagmiddag tijdens ons clubje. De familie *Steeds* organiseerde bijeenkomsten voor de jeugd uit Lexmond. Ik vond het prachtig, al die leuke liedjes met de tamboerijn. Het verhaal ging over de Goede Herder die dat ene schaapje zocht. Opeens gebeurde er iets in mijn hart. Ik verlangde ernaar om gevonden te worden door die Goede Herder. Precies op dat moment werd ik gestoord met mijn innerlijke gedachten. Ik werd gevraagd om naar huis te komen om een familiefoto te nemen. Ik had net een dag van tevoren een flink stuk uit mijn haar geknipt en als ik die foto nu zo zie, dan weet ik precies wat er in mijn hart was omgegaan.

Mijn grootste vriend was Hans Kool en hier zitten we samen op de pony. Broer Floor die voor de pony staat, had eens een prachtige brommer gekocht. Wat vonden we die brommer spannend. Hans reed ongedeed vijf keer rond de

hooiberg. Ik reed maar één keer, maar te snel en tegen de muur. Het gevolg was een kortere brommer. Dit is één voorbeeld dat wat anderen wel konden doen, ik nu net niet kon. Zo is dat altijd geweest in mijn leven. Anderen wel, maar ik niet!

We woonden nog maar enkele maanden gelukkig in onze nieuwe boerderij aan de andere kant van de A27, of er kwamen allerlei brochures over Brazilië. Oom Floor was al met zijn hele gezin naar Brazilië geëmigreerd en ook een vriend van mijn vader, Nico Bronkhorst. Soms moesten mijn oudere broer Cees en ik samen de koeien melken, want dan gingen onze ouders naar een belangrijke voorlichtingsdag. Er zijn in Brazilië verschillende Nederlandse kolonies opgericht die tot op heden bestaan. Er was bijna geen middenklasse en Brazilië bood ook goede mogelijkheden voor grote gezinnen en was, zoals men zegt, boervriendelijk. Mijn vader had er oren naar, want het avontuur trok hem. Ook zijn eerdere reis als militair naar het mooie Indonesië speelde mee. Opeens moest alles thuis goed schoongemaakt worden. Alles werd in één dag verkocht. Wij kregen nieuwe overalietjes. Vijf koeien gingen emigreren naar Israël. De plaats was Moshav Yotvata in de Negev-woestijn waar ik jaren later ook op de proefboerderij heb gewerkt. Enkele van die koeien heetten naar mijn

moeder, *Ida*. Het feit dat we alles hadden wat ons hartje begerde, en dat onze moeder weer in verwachting was, weerhield mijn ouders er niet van om alle schepen achter zich te verbranden. Mijn moeder heeft zelfs alle liefdesbrieven uit Indonesië van mijn vader weggedaan. Later heeft ze het er nog vaak over gehad dat dat een grote fout was.

3. Onze emigratieperiode naar Brazilië

Het was in het jaar 1963 dat we als familie op een Frans schip terechtkwamen. Toen we in de haven Le Havre waren, hoorden we het ontstellende bericht dat John. F. Kennedy was vermoord. Het was een lange reis en het eten en de geuren waren vreselijk. Fransen hadden nog nooit van appelmoes gehoord. Het was een speciaal feest toen we de evenaar passeerden. Verder hebben we veel knikkers verspeeld op het dek.

Na een maand kwamen we in de haven van *Rio de Janeiro* aan. De politie stopte zelfs de auto's als ons gezin met al die blonde kopjes over moest steken. We werden opgewacht door de Hollanders en verder ging de reis naar de kolonie *Arapoti*. De volgende nacht lagen we in ons nieuwe, maar wel kleine huisje. Alle kinderen sliepen op de grond in één kamer op strobalen. Het was een

nieuwe ervaring om 's morgens met de voet van je zusje in je mond wakker te worden. Alles was zo anders, zelfs de grond had een andere kleur, maar alles went snel!

We gingen niet met de fiets naar school, maar wel te paard en zonder zadel. De eerste week moesten we thuis eerst in een koude bak water met ons achterste, want de schrijnende zadelpijn was enorm. Ook hadden we geen elektriciteit en geen stromend water. Alles was primitief voor ons en het broodbakken van moeder was ook niet direct een succes.

We waren nog maar een maand in Brazilië, toen ik ontzettende pijn in mijn onderbuik kreeg. Ik lag krom van de pijn bij de burens, tijdens de oogst. Direct na de kerkdienst kwam mijn vader bij me op bezoek. Hij wist direct dat er iets niet in orde was. We zijn toen met de trekker naar een ziekenhuis gereden. De dokter die mij toen hielp, zag ik ook schrikken toen hij mijn been optilde. Het was een al gebarsten blindedarm. Ik werd direct geopereerd en na tien dagen was ik alweer thuis. Ik sliep in een van de verhuiskisten bij mijn ouders, maar die wond ging maar niet dicht. De bezoeken naar de dokter waren vreselijk en steeds gooide hij meer jodium in de open wond. Niets hielp en later bleek dat er nog verband in de wond zat. Na een half jaar werd ik weer geopereerd en was het leed voorbij. Later hoorde ik dat die dokter een gevluchte nazi-dokter was die ondanks alles wel mijn leven heeft gered.

Tijdens dat halve jaar bij mijn ouders op de slaapkamer zag ik mijn vader iedere avond neerknielen voor zijn bed en dan stortte hij zijn hart uit bij de Heere God. Er waren ook andere zorgen, want mijn jongste broertje Jan verloor een van z'n vingers in de zaaimachine. Ook met de coöperatie van de kolonie waren er problemen die mijn vader onrustig maakten. Nooit zal ik vergeten dat op een gegeven moment mijn moeder goed met onze vader

moest praten. Hij wilde terug naar Nederland, want hij kon het niet meer overzien. We zijn toen wel verhuisd naar een nieuw stuk land met een prachtig stuk bos en een rivier. Er kwam een beetje regelmaat in ons leven. Toen bleek dat mijn oudste broer Gees steeds moe was als gevolg van de ziekte van Bechteref. Toch ploegde hij vaak hele dagen met de grote trekker. Iedere morgen moest ik alleen het paard vangen om met de kinderen en de kar naar school te gaan. Wat kon ik tekeergaan als het paard zich voor de zoveelste keer niet liet vangen! Onderweg naar school sprong mijn broer Floor soms uit de kar uit angst voor de jufvrouw. Zo gebeurde er van alles, tot we eindelijk veilig op school aankwamen.

Er was één nacht in Brazilië die ik nooit zal vergeten. Het was ongeveer vier uur in de morgen toen de verpleegster mij uit bed haalde en naast mijn moeder zette. Ik moest over van alles blijven praten. Er werd een prachtig nieuw zusje geboren, genaamd Toos. Onze moeder bleef maar vloeien en verloor bijna haar bewustzijn. Op wonderlijke wijze ontving ze bloed van onze buurman en heeft ze het overleefd. Op een gegeven moment werd ze zo onrustig en zei ze: "Er zit een muis in mijn kussen". De verpleegster dacht aan heel andere zaken, maar mijn moeder had gelijk. Maandenlang is onze moeder naar een andere kolonie gegaan om aan te sterken. Deze gebeurtenis had de angst er bij mijn vader diep ingeslagen. Hij besloot, samen met enkele andere families, om alles te gaan verkopen en terug te gaan naar Nederland. Ik werd ook uit de klas gehaald en legde me daarna toe op de Nederlandse taal. Het waren eenzame maanden voor

mij. Nooit zal ik die pijn vergeten toen ik mijn lieve paardje Siegfried wegbracht en ik alleen naar huis liep met enkel het bit.

Het is tot slot toch wel bemoedigend om ook te vertellen dat zus Toos jaren later met haar dubbele paspoort terug is gegaan naar Brazilië. Ze diende daar als vrijwilligster in een centrum voor straatkinderen. Tijdens het evangeliseren vertelde het team aan de kinderen dat de Heere Jezus in hun hart kan komen wonen. Toos kwam er achter dat dat bij haar nog nooit was gebeurd. Ze is dus geboren en ook opnieuw geboren in Brazilië. Linda en ik hebben een goede band met alle kolonies en vinden Brazilië een prachtig en kleurrijk land. We kijken er altijd weer naar uit om er heen te gaan.

4. Onze terugkeer naar Nederland

Opeens zaten we met andere families in een groot vliegtuig op weg naar Nederland. Naast mij zat een dikke man grote sigaren te roken. Na vele uren vliegen kwamen we toch in Lissabon aan en reisden we daarna verder met de trein. In Parijs moesten we allemaal overstappen, maar broer Arie was nergens meer te vinden. Hij was achtergebleven en zat ergens op het treinstation te knikkeren. Dat was een heel gedoe, maar in Brussel kwamen we toch allemaal weer bij elkaar en kwamen we uiteindelijk als een volledig gezin terug. De oudere kinderen werden overal ondergebracht bij familie en kennissen. Mijn ouders en de kleinsten woonden bij opoe op twee zolderkamertjes. Mijn vader kreeg direct werk in de meelfabriek bij Jacob Brokking in Lopik.

Opeens zag ik dat mijn plas een bruin kleurtje kreeg, het leek op Coca Cola. Ik liep rond met geelzucht en had ook die familie aangestoken. We moesten met z'n vijven afgezonderd worden. Mijn moeder had ook geelzucht opgelopen, tijdens de laatste dag van ons verblijf in Brazilië. Ik zal nooit vergeten, toen mijn vader op een vrijdagmiddag thuiskwam van zijn werk en ons zo zag liggen, dat hij spontaan begon te huilen en riep: "Wat heb ik ons gezin toch aangedaan!" Ik ben toen diep onder het laken gekropen en heb tegen mezelf gezegd: "Ik zal alles geven voor mijn familie, want ik wil niet dat we zo arm blijven".

Voorheen had ik altijd gezegd dat ik graag clown wilde worden. Mijn einddiploma van de Mulo heb ik niet gehaald, want een dag na het eerste examen vloog ik met de brommer keihard tegen een lantaarnpaal, met als gevolg een flinke hersenschudding. Uiteindelijk haalde ik mijn diploma niet, want ik kwam één punt tekort. Ik begon te werken bij mijn vader die met geleend geld van zijn broer Cor uit Andel een melkzaak was begonnen in de Lingewijk van Gorinchem. Het was leuk werk met al die klanten en de hele dag maakte ik de ene grap na de andere. Het verkopen ging me goed af en na een poosje was ik de jongste melkboer met een winkelwagen. Op een dag zei een vertegenwoordiger tegen mijn vader: "Er zit een miljonair in die jongen". Dat trok mij helemaal niet! Ik leerde mijn vader kennen als een integere eerlijke zakenman die nooit iemand tekort zou doen.

We werkten goed samen en verdienden het dubbeltje door hard te werken, maar lieten het kwartje soms liggen. Om maar een voorbeeld te noemen: Er was een jaar bij met dertien inbraken. De spanning groeide opeens toen er dicht bij onze buurtwinkel een Netto-Rama werd gebouwd. Ik hoefde niet in het leger van burgemeester Van Rappart, want ik was de medekostwinnaar. De onrust bleef maar groeien diep in mijn hart. Het was de hippietijd gedurende die vreselijke Vietnamoorlog en vele jongens lieten hun haren groeien. Ik raakte onder de indruk van hun denkwijze. Het reizen door de wereld werd mijn droom en op dinsdagmiddag reed ik vaak met de liedjes van Bob Dylan al zingend over de Gorinchemse brug met onze Volkswagenbus om die vrijheid even te ervaren. Mijn broers hadden die innerlijke verlangens helemaal niet, want zij konden goed voetballen en hadden ook zo helemaal hun draai met een vaste vriendin gevonden. Bij mij ging dat niet zo, al had ik ook verkering. Maar als het te dichtbij kwam, raakte ik helemaal in paniek. Het was net een knipperlichtrelatie. Dit drukke en innerlijk gespannen leventje eindigde op 21-jarige leeftijd met een maagoperatie in het Beatrixziekenhuis. Mijn jongere broer Arie nam het werk op de winkelwagen direct over. Hij was veel zakelijker dan ik en had binnen drie weken ook al enkele dieveggen gesnapt. Na mijn operatie begon de weg vrij te komen om de wijde wereld in te gaan. Ik besloot om eerst naar Israël te gaan. Mijn moeder vertelde ons dat er Joods bloed in onze verre familie zat. Israël trok mij en ik had altijd al interesse in dat land gehad. Israël was maar een beginstation voor mij, want ik zou van nu af aan blijven zwerven.

Er was toch nog iets waardoor ik gewoon niet weg kon. Ik was te goed van vertrouwen met de klanten geweest en er zat nog veel geld onder de mensen dat ik maar niet terug kon krijgen. Uiteindelijk heb ik dat hele bedrag van mijn bankrekening afgehaald en aan mijn vader gegeven. Nu was er bijna niets meer wat mij nog bond. Bijna alle draadjes waren doorgeknipt en ik wist dat de verte al een lange tijd riep. Eén ding verlangde ik zo en dat was om mensen te helpen aan een beter leven. Ik was ervan overtuigd dat het ware geluk niet te vinden was in het geld noch in een positie, maar in een eenvoudig leven waarin we allen hetzelfde zijn. Met die levensfilosofie ging ik op reis, maar diep vanbinnen bleven de onrust en de schuldgevoelens knagen en wist ik dat ik nog een schakel miste, maar ik zocht die toen niet in onze Schepper. Eigenlijk wilde ik nooit meer naar de kerk toe.

5. Mijn droom kwam eindelijk uit

Het was na drie weken dat ik in Kibbutz Amiad gewerkt had, dat we een vrije dag kregen. Het was de grote verzoendag en met enkele vrienden gingen we grotten bekijken. Zittend op een steen, keek ik naar de horizon en opeens werd de stilte verstoord door kanonnen, geweschoten en vliegtuigen. Het nieuws verspreidde zich snel. Israël werd aangevallen door Syrië in het noorden en Egypte in het zuiden. Opeens zag ik de mannen met hun uzzi op de rug naar de weg lopen. Het was een totale verrassing, want op die dag vastte iedereen en gingen ze naar de synagoge of deden ze hun siësta. Het eerste wat ik te doen kreeg, was witte lijnen te trekken op de paden en baby's naar de schuil-

kelder brengen. De eerste dagen zat ik ook in een schuilkelder en met 25 baby's opgescheept. In die schuilkelder heb ik geleerd om luiers te verwisselen.

Na drie dagen kwam er een bericht van een naburige moshav (dorp), genaamd *Almagor*. Er was een groot probleem met hun koeien, want die waren uit hun land gevlucht en

dwaalden door het noorden van Israël. Men zocht iemand met een rijbewijs en die met vee kon werken. Het lot viel op mij en met de auto van de dokter kwam ik bij het dorp aan. Ze gaven me een gele jeep en ik reed achter enkele mannen aan naar een Arabisch dorpje, Tuba. Daar woonde ook een goede koeherder, genaamd Mechamed. Hij wist alles van de koeien af en ook waar ze thuishoorden. Samen reden we door het noorden van Israël en op enkele plaatsen brandde het en werd er gevochten. We herstelden de omheiningen en brachten de koeien terug naar hun weide. Na enige weken werden er nog dertig koeien gemist. Mechamed zag ze. Ze waren dwars door de rivier de Jordaan gegaan en in een mijnenveld gelopen. Impulsief liep ik het land in waar de koeien waren. Opeens klonk een knal, want een koe stapte op een mijn en liep verder met drie poten. Ik stond in het midden van het veld aan de grond genageld. Ik had een helder moment en wandelde verder op de afdrucken van de koeien. Zo bereikte ik ook veilig het hek. Die nacht moest ik wel even goed nadenken. Dat ik toch zo ver was gegaan voor die koeien van die Joodse boer! Na de oorlog gaven ze mij als dank voor mijn werk drie koeien cadeau. Ik heb die na mijn bekering verkocht. Met dat

geld kocht ik voor het eerst van mijn leven Bijbels om die aan de rondreizende jongeren die ik ontmoette mee te geven.

6. De Ontmoeting

Het was oudejaarsavond in de buurt van Eilat in de Negev-woestijn. Ik was alleen en lag zo in mijn slaapzak naar de sterren te kijken. Om twaalf uur gaf ik mezelf een pakkerd en wenste mezelf een gelukkig Nieuwjaar toe. Ik begon opeens aan de Schep- per te denken en bewonderde het werk van Zijn handen.

Ik was vier maanden op reis en had van dichtbij een oorlog meegemaakt die Israël had kunnen verliezen. Nu vroeg ik me weer eens af: Wat is het doel van mijn leven? Waarom ben ik hier eigenlijk? Wat gebeurt er met mij als ik sterf?

Ik bouwde mijn eigen hut net buiten Eilat. Op een avond haalde ik mijn rugzak leeg en vond ik onderin mijn Bijbeltje dat ik van mijn ouders op twaalfjarige leeftijd had ontvangen. Het eerste dat ik dacht, was: “Die heb ik er niet in gedaan!” Mijn moeder had hem erin gestopt, omdat ze wist dat ik ook naar Jeruzalem zou gaan, en er staan zulke mooie Psalmen in over die stad van vrede. Ik had mezelf nog nooit de tijd gegeven om de Bijbel te lezen. Toen ik dat besloot, was er weerstand in mijn hart. Zo van: “Dat is voor een ander soort mensen”. De eerste Brief die ik las, was de Galatenbrief en opeens las ik woorden die mij aanspra-

ken: *“Opdat wij waarlijk vrij zouden zijn, heeft Christus ons vrij gemaakt. Houdt dus stand en laat u niet weder een slavenjuk opleggen”* (5:1).

Er staan twee woorden die sprongen uit de bladzijde: *vrijheid* en *Christus!* Die woorden had ik nooit bij elkaar gezocht, maar hier vond ik ze in één vers! Was ik dan niet echt vanbinnen vrij en had vrijheid iets te maken met Jezus? Er ging zoveel door mij heen en ik kon de Bijbel niet meer neerleggen en las verder: over Zijn conceptie, Zijn geboorte, Zijn leven, Zijn sterven, Zijn opstanding, Zijn wederkomst en Zijn oordeel. Alles aan Hem is zo uniek! Alleen het feit al dat Hij ervoor koos om geboren te worden. De Heere Jezus besloot uit liefde voor ons om te sterven aan het kruis voor al onze zonden. Die heilswaarheid raakte mijn hart heel diep. Ik wist dat ik een beslissing moest nemen en dat die beslissing niet vrijblijvend was. De Bijbel zegt: *“Opdat zij, die leven, niet meer voor zichzelf zouden leven, maar voor Hem, die voor hen gestorven is en opgewekt”* (2 Kor. 5:15)! In het Oude Testament las ik ook de geschiedenis van Jakob en Rachel. Zijn leven werd zo licht, omdat hij zo verliefd was. Zeven jaren leken in zijn ogen op zeven dagen (Gen. 29:20). Dat leidde bij mij tot een beslissing. Als een man door zijn verliefdheid zó licht leeft, hoeveel te meer als ik mijn leven geef aan die Persoon die Zijn jonge leven voor mij gegeven heeft!

Door het lezen van de Bijbel kreeg ik ook antwoorden op mijn vragen. Iedere keer moest ik het wel persoonlijk in geloof aangaan. Ik herinner mij de worsteling over de zekerheid van het geloof. De Bijbel vertelt mij dat ik het zeker mag weten dat als ik sterf, ik dan eeuwig bij de Heere God mag wonen.

Ik heb het mijn leven lang ten diepste ervaren dat God met mij bezig was. Ik leerde dat Hij mij kende van vóór de grondlegging van de wereld.

Door het vele lezen kwam ik er achter dat er maar één onderwerp is: het getuigenis van Jezus (Openb. 19:10b). Alles in de Schrift wijst op de komende en terugkomende Messias. De Heere Jezus zei dat ook (Joh. 5:39). Dit bracht mij tot een leven van overtuigingen en niet langer van alleen maar opinies. Het belangrijkste, zegt Paulus, is dat de Heere Jezus gestorven, begraven en opgestaan is (1 Kor. 15:3-4). Paulus predikte het niet alleen, maar hij bewees het ook (Hand. 9:20-22). Mijn innerlijk begon blij te veranderen en ik hoefde niet meer zo nodig overal heen te reizen, want hier had ik al die jaren naar gezocht. Alles in mij kwam tot rust, een nieuwe vreugde vulde mijn hart en opeens hoorde ik mezelf over de Heere Jezus praten, over Zijn volmaakte offer op het kruis en over Zijn dienende leven in mij! Alle hippie-ideologieën hadden mijn innerlijk, mijn hart niet veranderd. Ik was er niet door bevrijd. Ik was er alleen maar door van cel veranderd. Mijn nieuwe overtuiging werd duidelijk: *alleen de Heere Jezus maakt een mens waarlijk vrij!*

Het bleek al gauw dat niet iedereen daarop zat te wachten. Opeens kreeg ik allerlei verwijten naar mijn hoofd geslingerd. Vooral van de Joodse mensen over de christenen en hun geschiedenis en hoe ze geleden hadden door de Naam van Jezus Christus. Toen hoorde ik de geschiedenis van een andere kant belicht. Ik wist niet dat de Naam van Jezus Christus zo misbruikt was om het Joodse volk en de zwarte mensen te vervolgen. Dit bracht mij vaak in verlegenheid en dan gaf ik ze gelijk. Er waren

en zijn dus mensen die zich christenen noemen, maar niet in de voetstappen van de Heere Jezus wandelen.

Al deze discussies brachten mij op mijn knieën en jaar in jaar uit ging ik op zoek naar antwoorden in de Bijbel. De Heere Jezus heeft het Joodse volk lief met een eeuwige liefde en Hij huilde zelfs over de stad Jeruzalem, omdat ze in ongeloof verder leefden. Mijn liefde voor mensen was door mijn geloof juist zo sterk gegroeid. Mijn overtuiging bleef ondanks alles hetzelfde, en ik werd door een echtpaar en andere broeders en zusters geholpen om die overtuiging vast te houden: Ik mag niemand de Heere Jezus onthouden, want dan sterven de mensen in hun zonden.

Buiten de Heere Jezus om is er geen behoudenis. Iedereen heeft de Heere Jezus net zo hard nodig als ik. We komen allen eens alleen voor God te staan. Er lag een nieuwe opdracht te wachten, want de meesten met wie ik probeerde te spreken, geloofden er niets van. Ik begreep dat ze mij niet afwezen, maar de Heere Jezus.

Mijn ogen gingen er voor open dat er veel mensen zijn die niet willen geloven. Ze willen niet dat iemand anders hun privéleven gaat bepalen, ook al heeft die persoon er alles aan gedaan om hun zonden weg te nemen en hen te vergeven.

Ik dacht aan Lazarus die opgewekt was uit de dood. Hij is net uit het graf en toch willen ze hem doden. Hij zei geen woord en vroeg zelfs niet eens om opgewekt te worden. Maar omdat zij niet geloofden in de opstanding, moest het bewijs ervan weg (Joh. 12:10-

11). Ik denk ook even aan de genezen blindgeborene die ziende werd. Het was het teken van de Zoon van David (= de Messiaanse titel van de Heere Jezus) dat Hij aan wonderen als de genezing van blinden herkenbaar zou zijn. De Joden wilden niet dat die ziende jongeman zou getuigen en de mensen over de Messias zou vertellen, dus gooiden ze hem uit de synagoge (Joh. 9:34). Stefanus deed alleen maar goed en gaf een prachtig commentaar op hun eigen geschiedenis. Hij confronteerde hen eerlijk met hun hardnekkigheid. In plaats van dat ze tot bekering kwamen toen hun de Heere Jezus voor ogen werd geschilderd, gooiden ze hem met stenen dood (Hand. 7:57-58). Zo is dat door het hele Boek Handelingen: er is een constante weerstand. Dat is tot op heden in Israël zo. Er zijn orthodoxe rabbijnen die de mensen verbieden om Jesaja 53 (29 profetieën in één dag vervuld!) en Daniël 9 te lezen. Omdat daar nauwkeurig opgeschreven staat wanneer de Messias de eerste keer moest sterven, en dat was vóór de vernietiging van de tempel in Jeruzalem in het jaar 70 n.Chr. Het is ook Jeremia die over een Nieuw Testament schrijft, over een nieuw verbond (31:31).

Joodse jongeren zeggen soms: 'Ik mag het geloof van mijn voorouders toch niet verloochenen?' Het geeft mij vreugde hun dan te vertellen dat hun voorvader Abraham dat ook heeft gedaan, want zijn ouders waren afgodendienaars (Joz. 24:2). Hij heeft dat geloof afgezworen en is in de éne God gaan geloven. Hij heeft zijn geliefde zoon Izaäk op het altaar gelegd en mocht hem er weer afhalen; hij zag vol blijdschap de dag van de dood en de opstanding van Yeshua (Joh. 8:56).

Toen ik in 1974 begon te vertellen over het persoonlijke wonder van mijn wedergeboorte, waren er ongeveer 300 Joodse mensen die geloofden in de Heere Jezus, maar dat is veranderd! Je vindt ze nu overal in het land: Joodse, Arabische en niet-Joodse gelovigen. In alle gemeenten is de Heere Jezus de Bruidegom. Het was voor mij ook bemoedigend om van de Heere God uit Zijn eigen Woord te horen dat wie mensen tot God brengt, wijs genoemd wordt (Spr. 11:30b).

Ik zal in de loop van mijn verhaal een aantal getuigenissen opschrijven die diepe indruk op mij maakten. Het eerste is van de Jood Zvi Kalisher. Hij groeide op in Warschau, de hoofdstad van Polen. Hij was als enige van het gezin geboren met blauwe ogen en blond haar. Zijn moeder bracht hem daarom naar een weeshuis. Tijdens de oorlog werd dat weeshuis leeggehaald door de Duitsers en moesten de kinderen naar Berlijn om opgenomen te worden in de Hitler-Jugend. Zvi werd afgekeurd, omdat hij te klein was, maar hij kent wel veel naziliedjes. Na afloop van de oorlog reisde hij terug naar het getto in Warschau om zijn ouders te zoeken. Hij vond overal lijken, maar zijn ouders vond hij niet. Zvi vond wel een Psalmboek. In Psalm 27:10 staat: *“Al hebben mijn vader en moeder mij verlaten, toch neemt de Heere mij aan”*. Door het lezen van de Psalmen is hij tot persoonlijk geloof gekomen. Tijdens de Bevrijdingsoorlog in Israël maakte Zvi mijnen onschadelijk. Hij heeft van alles overleefd. Zvi is getrouwd met Ruth en samen hebben ze een gezin gesticht. Eén van hun zonen heet Meno en hij dient als voorganger in een gemeente te Jeruzalem. Die gemeente helpt ons met het evange-

lisatiemateriaal. Als je interesse hebt om het hele getuigenis van Zvi te lezen, kun je het bij *Israël en de Bijbel* bestellen.

Wat ook diepe indruk op mij als jonge gelovige maakte, is dat ik me opeens van alles herinnerde uit mijn jeugd. Bijvoorbeeld: Ik had jaren geleden vier knickers gepikt van mijn vriend Cees Steeds. Ik herinnerde me zelfs de plaats waar het gebeurd was. Dit heb ik zo snel mogelijk rechtgezet, en Cees had ze niet gemist, hoor. Voor mij was het zo bemoedigend om me te realiseren dat de Heilige Geest werkzaam is in mijn leven, want naast het verhogen van de Heere Jezus is het een prachtig kenmerk van Gods Geest dat Hij ons overtuigt van zonde, gerechtigheid en oordeel. Zo werd er van alles opgeruimd in mijn hart.

Algauw begreep ik dat ik de Bijbel ook moest leren lezen in het Engels en in het Hebreeuws. Ik had nog maar een klein Hollands Bijbeltje over, doordat ik stukken ervan had uitgedeeld. Ik ben toen op zoek gegaan en in de kelder van de Schotse kerk te Jeruzalem heb ik mijn eerste Bijbels ontvangen. Het waren oude King James-Bijbels die ze in hun kerk verwisseld hadden voor nieuwe Bijbels.

Er woonde in Eilat een gehandicapte Joodse vrouw, genaamd *Magda*. Zij was de enige van haar hele familie die de Tweede Wereldoorlog had overleefd, en een van de velen die na die oorlog in de nieuwe staat Israël aankwamen. Ze werd opgevangen door een Messiaans-Joodse familie in Haifa die haar Jesaja 53 lieten lezen. Magda schrok, want ze dacht dat dit uit het Nieuwe Testament kwam. Door dat hoofdstuk kwam ze net als de Ethiopische eunuch in Handelingen 8 tot persoonlijk geloof. Magda was

geboren zonder nek en ademen viel haar zwaar in Haifa. De dokter vertelde haar dat het goed voor haar zou zijn als ze in Eilat zou gaan wonen. Op een dag kwam Corrie ten Boom bij haar in Eilat op bezoek. Corrie en haar familie hadden tijdens de Tweede Wereldoorlog Joden verborgen. Als gevolg daarvan was zij ook in een concentratiekamp terechtgekomen, maar op wonderlijke wijze heeft zij het overleefd. Corrie vroeg Magda aan het einde van hun ontmoeting: "Zeg eens, wat mag ik voor je doen?" Magda wist het precies: stuur me alstublieft Bijbels in verschillende talen. Dit is gebeurd, via het Bijbelgenootschap in Duitsland. Iedere keer ontving ze een pakket, maar ze kon ze later niet meer uitdelen. Haar gezondheid liet dat niet toe. De stapel groeide en na vijftien jaar kwamen we in contact met haar. Het was een bevestiging dat de Heere alles voorbereid had.

Er waren ook een gelovig echtpaar en andere broeders en zusters die ik ontmoette, met diezelfde grote passie voor de verspreiding van Bijbels. Als wij een tas Bijbels gingen halen, wilde Magda graag dat wij even Psalm 103 voorlazen. Bij haar begrafenis was niet één familielid. Magda was naar de Heere Jezus gegaan en daar wachtte wel een Joodse familie op haar en de Heere Jezus Die ervoor gekozen had om ook als Jood geboren te worden.

Er was overal hulp nodig, vlak na de oorlog in het jaar 1974. Ik werd buschauffeur en bracht onderdelen van Eilat naar Jeruzalem en kwam terug met het wasgoed voor de hotels. Onderweg nam ik vaak lifters mee en dat gaf mij gouden kansen om uren

met hen over de Heere Jezus te praten. Met de vele soldaten die stonden te liften, was het makkelijk om de profetieën te laten zien, want iedere soldaat krijgt na zijn basistraining een geweer

en een Bijbel. Hun Bijbel is alleen het Oude Testament en wordt TeNaCH genoemd. Ze zijn zwart geschilderd, want ze kwamen net terug van hun zesweekse oefening.

7. Christus heeft recht op ons hele leven

In het begin had ik een grote terugslag. Het begon op het vliegveld in Tel-Aviv waar ik alleen allerlei traktaten uitdeelde. Opeens kreeg ik een harde klap in mijn gezicht van iemand die daar niet van gediend was. Ik schrok zo en gooide direct alle traktaten in de vuilnisbak en dacht: "Dit is niet voor mij". Door deze beslissing ging mijn leven als een spiraal omlaag. Ik reisde af naar het Griekse eiland Ios en werd discjockey. Iedere avond draaide ik ook de plaatjes van de Rollingstones. De favoriete was natuurlijk *I Can't Get No Satisfaction!* De Bijbel las ik niet meer, maar die bleef wel diep in mijn rugzak.

Ik kwam terug in Nederland met erge kiespijn en werd vrachtwagenchauffeur bij Van Boven. Ik ontmoette ook mijn oude jeugdvriendin en we gingen ons zelfs verloven. Ik was zo verward, reed een vrachtwagen in elkaar en verloor ook mijn vrachten. Zelfs spijkers tellen in het magazijn lukte me niet meer. Er was een bromtol in mijn hoofd die maar niet tot rust kwam. Er

waren zelfs momenten dat ik niet meer wilde leven. Je begrijpt dat ik na zes weken werd ontslagen. Die verloving is op niets uitgelopen.

Het werd nu een definitief afscheid zonder enige draadjes. Vernieuwd heb ik mij toen geheel aan de Heere Jezus gegeven. Je kunt het woord “nee” zeggen en het woord “Heere”. Maar je kunt niet: “Nee, Heere” zeggen. Het is altijd: “Ja, Heere”. Petrus moest dat leren en ik ook! Een vers dat mij altijd helpt, is: “*Wie zijn overtredingen bedekt, zal niet voorspoedig zijn, maar wie ze belijdt en na-laai, die vindt ontferming*” (Spr. 28:13).

Wat mij later in 1977 diep trof, was de reactie van een kaapster van de P.L.O. (Palestinian Liberation Organisation) die met anderen een vliegtuig gekaapt had. Toen men haar vroeg of ze niet bang was om te sterven, zei ze: “Toen ik lid werd van de P.L.O., ben ik al gestorven”. Die mensen zijn bereid om te sterven voor hun ideaal en dat gaat vaak gepaard met geweld. Hoeveel te meer moeten wij bereid zijn om ons te geven tot de dood aan de Redder van de wereld die alle mensen liefheeft en wil redden. De Heere Jezus zegt: “*Ieder, die zijn leven zal willen behouden, die zal het verliezen; maar ieder, die zijn leven verloren heeft om Mijnenwil, die zal het vinden*” (Matth. 16:25).

8. Een nieuwe start

Het gebeurt dat ik bij het lezen iets lees of bij een prediking iets hoor, wat later een deel van mij wordt. Het zijn vaak die korte

woorden zoals: “Kom! Ga! Sta stil!” Zo was dat ook tijdens een ontmoetingsdag van de Evangelische Omroep waar ik één keer ben geweest. Broeder Henk Binnendijk sprak toen over de ware

Wijnstok en de ranken. De Heere Jezus zegt: “Blijft in Mij” (Joh. 15:4). Het was voor ons een verrassing om elkaar jaren later eens bij het boompje van Corrie ten Boom te ontmoeten. Het eerste boompje was doodgegaan, want iedereen had er blaadjes van geplukt. Het was bij *Yad Vashem* (Jes. 56:5) waar we tot op heden herdenken hoeveel het Joodse volk tijdens de Tweede Wereldoorlog geleden heeft door de nazi's. Het laatste boek van Henk Binnendijk heet ‘Het verlangen van God’. Dat boek raakte mij diep en ik hoop dat je het koopt. De Heere heeft een droom. Zijn droom is een bruid voor Zijn Zoon. Daar kijken we naar uit (Openb. 19:7)

Iemand zei eens: “Het christenleven is een serie van nieuwe starten”. Terug in Israël zocht ik altijd allerlei baantjes om wat geld te verdienen en nieuwe contacten te maken. Zo werkte ik eens als figurant in een hippiefilm met de zoon van de beroemde generaal van de Zesdaagse oorlog, Moshe Dayan. Een van de opdrachten was om op een hek een stickie te roken. Het was een gewone sigaret, maar ik was verslaafd en het was moeilijk voor me om te stoppen. Vanuit de Schrift zag ik dat het een daad van gehoorzaamheid is om je te laten dopen door onderdompeling. Toen vroeg ik de Heere om Zijn hulp. Ik vroeg of Hij me alstublieft wilde helpen om te stoppen met het roken, want in eigen kracht lukte het me maar niet. Dat heeft de Heere toen voor mij

gedaan. Dat bracht een nieuwe vrijheid in mij en Zijn inwoning kon nu tot bloei komen.

Er werd ook eens een Bijbelse film gemaakt waar ze veel figuranten voor nodig hadden. Het was een film over Mozes, de wetgever, met Burt Lancaster als Mozes. Ik speelde voor één van de spionnen en liep rond met grote druiven. Ook moest ik mee dansen om het gouden kalf. Precies op het moment dat het kalf omver werd gegooid, bedacht ik om naar mijn moeder te zwaaien. Dat was mijn laatste rol als figurant. Het volgende wat ik hoorde was: "Get him of the set!"

Er kwam een moment dat ik wist dat ik tijd moest nemen om de Hebreeuwse taal te leren. Ik ging ervoor naar een kibboets waar ik de halve dag studeerde en de andere helft van de dag de koeien melk. Het viel helemaal niet mee, omdat de letters ook anders zijn. Zo leerde ik veel nieuwe immigranten kennen. Mijn kamergenoot heette Bruce. Hij zag mijn leven van dichtbij; ik liet hem de Messiaanse profetieën zien. Daardoor ging hij ook de Bijbel lezen. Hij ging naar Jeruzalem om er met een rabbi over te praten. Toen hij terugkwam, was hij religieus geworden. Hij werd zelfs rabbijn, maar verwierp de Heere Jezus. Je kunt een paard wel bij het water brengen, maar je kunt het niet laten drinken. We zijn wel vrienden gebleven.

Er was eens een ontmoeting die veel zegen heeft gebracht. In Nueiba verdeelden wij gedeelten van de Bijbel en daar liepen de jongeren overal mee rond. Opeens zagen Victor en Suzie Smadja die daar met hun familie waren,

dat er jongeren met Bijbels uit onze tent liepen. Victor was als Joodse jongen uit Tunesië tot geloof gekomen. Later ontmoette ik de zoon van de zending die zijn hele leven in Tunesië had gediend en één Joodse vrucht had gezien: Victor Smadja.

Ze waren onder de indruk en sindsdien hebben we net zoveel Bijbels en boeken mogen halen als we nodig hadden. Eens schreef ik de getuigenissen van negen Joden op en Victor maakte er een getuigenisboekje van. Toen de grote immigratie van Ethiopische

en Russische Joden kwam, konden we dankzij de drukkerij in Jeruzalem van broeder Victor Smadja velen persoonlijk voorzien van hun eigen Bijbel. Wat een vreugde om een hele familie met

de naam Cohen tot geloof te zien komen! Later kwamen er ook veel arbeiders uit China en uit Roemenië en er werden altijd Bijbels en boeken voor hen gedrukt. Die ene Joodse vrucht van die zending in Tunesië is een vruchtbare boom geworden.

Zo werd ik geleid in de Sinaï-woestijn en verbleef daar in twee oases bij de Rode Zee (Nueiba en Dahab). Het leven was heel eenvoudig in een hutje van palmtakken. Vaak las ik uren in de Bij-

bel en deed mijn wandelingen op het strand om met de jongeren te spreken en hen voor de avond uit te nodigen. Ook had ik altijd een verbandkist bij me, vooral voor de bedoeïenenkinderen. Zo kreeg ik ook contacten met de nomaden met wie ik ook telkens

spannende kameeltochten voor de toeristen organiseerde. De hut was 's avonds altijd goed gevuld. Als ik geen eten had, gooide ik wel eens een steen in de pan die op het vuur stond. Nadat iedereen er wat in had gegooid, gooiden we de steen er weer uit en aten we wat er dan in zat. Na het eten lazen we soms in wel zes verschillende talen over de wedergeboorte.

Eens las ik met zes jongeren de gelijkenis van de vader met zijn twee zonen. Ik vroeg aan hen: 'Hoe denken jullie dat het verhaal is afgelopen?' Ze zeiden: 'De oudste zoon heeft een hout gepakt en zijn vader en jongere broer doodgeslagen, want ze hebben de eer van de familie aangetast'. Toen begreep ik hoe belangrijk het is om een juist beeld van God te hebben. Als je een verkeerd Godsbeeld hebt, is je denken en doen ook verkeerd.

Er was iets diep verscholen in mijn hart wat niet goed was: ik had een hekel aan Duitsers. Op een dag zag ik Moshe, een Joodse gelovige, uren getuigen tegen Herman uit Duitsland. Ze zaten dagenlang met elkaar te praten en uiteindelijk gaf Herman zijn leven aan de Heere Jezus en het laatste wat ik van hem hoorde, was dat hij studeerde op een Bijbelschool in Tübingen. Er is bij God geen onderscheid en dat moest ook uit mijn hart.

Eens liep ik met mijn twee jerrycans door de woestijn en opeens stopte er een Renault 4. Ik werd uitgenodigd om mee te rijden. De chauffeur was een kolonel van het Israëliische leger, genaamd *Israël Segal*. Ik was blij verrast en nodigde hem uit voor een kopje thee. Hij zei: "Okay, maar ik blijf niet langer dan vijf minuten".

Hij bleef maar liefst drie weken en iedere avond vertelde hij me meer van zijn wonderlijke leven. Hij was opgegroeid in bezet Roemenië, had de vreselijke oorlog overleefd en was toen geëmigreerd naar Israël waar hij in het leger in rang opklom tijdens de vijf opeenvolgende oorlogen. Hij had een moeilijke jeugd gehad en het leger met iedere dag haverhout was een luxe bestaan voor hem. Hij vertelde mij ook dat hij eens klinisch dood was geweest en weer tot leven was gekomen. Ook dat hij de soldaten van Idi Amin had getraind. Steeds zei ik maar weer dat de Heere Jezus hem een nieuw leven en een nieuw hart kon geven, want ik kon me het meeste van zijn leven niet eens voorstellen. Na drie weken bij mij gewoond te hebben, gaf hij mij een pakkerd en vertelde mij opeens: “Ik weet het nu zeker dat Yeshua Zijn kostbaar bloed ook voor mij gegeven heeft”. De Heere gaf hem ook een gelovige vrouw, genaamd Melka, en daarna zeven kinderen. Jaren diende hij in de ziekenhuizen als verpleger. Zijn oudste dochter Moriel is nu getrouwd met Jeftha, een zoon van Joop van Ooijen die de woorden ‘Jezus redt’ op het dak van zijn boerderij heeft gezet. De E.O. heeft eens een film over hem gemaakt die je bij ons kunt bestellen. Die speciale ontmoeting in die woestijn was duidelijk van bovenaf voorbereid. Ik ben dankbaar om ook het vervolg te zien.

Eens sprak ik tegen een groep jongeren en riep: “Jezus wil je beste vriend zijn”. Er was een meisje, genaamd Gaby, die achter mij langs liep. Het was precies wat ze moest horen. Zij gaf haar

leven die dag nog in geloof aan de Heere Jezus en zingt nu prachtige cd's met aanbiddingliederen. Haar eerste cd heette *ONLY YOU!* Gaby zie je op de foto, de tweede van links onder. Zij

speelt heel mooi op de harp en woont bij het meer van Galilea dat de vorm heeft van een harp. Ik sprak tijdens haar huwelijk met Rami Daniëli die geboren is in Israël. Ze hebben vier kinderen en wonen bij Tiberias. Ze zijn trouwe vrienden gebleven en met onze Israël-groepen bezoeken we hen vaak.

Het kon in de woestijn dagenlang hard waaien en eens stond mijn hut in brand, want een buurman had zijn kaarsje om laten vallen. Alles ging verloren en de Bijbels waren ook verbrand. Wat overbleef, waaide weg. De volgende dag zag ik bij het snorkelen gedeelten van de Bijbels onder water liggen en alles was goed leesbaar. Ik ging uit mijn dak toen ik Jesaja 53 tussen de vele mooie visjes zag. Het was bij het snorkelen echt duidelijk te lezen.

Een andere ontmoeting die ik nooit zal vergeten, was met *David Lazarus*. Hij had zich teruggetrokken, ver van de mensen, om te vissen, en antwoordde mij niet. Ik dacht dat hij geen tong

had, maar toen hij later zijn netje vis probeerde te verkopen, bleek dat niet waar te zijn. Ik nodigde hem samen met twee soldaten uit om een kopje thee te drinken, en ik getuigde. De soldaten zeiden zo tegen elkaar: "Zullen we onze uzzi's op hem leegschieten?" David begreep het precies, maar ik had er niets

van verstaan. Toen ze weggingen, zei ik er dan ook niets over achter hun rug om. Dit verbaasde hem zo dat hij een Nieuw Testament meenam. Hij is tot geloof gekomen en is nu de voorganger van het gasthuis Beth-Immanuel. Hij gaf zijn getuigenis voor 'Family 7'. Broeder Dolf van de Vegte heeft contact met hem.

Er waren jaren dat ik geregeld een brief schreef naar meerdere mensen. *Janna de Gier* hielp mij daar eerst mee en ze had besloten om enkele dagen op bezoek te komen in de oase Dahab. Opeens werd ik geroepen, want Janna lag al uren in de zon en was buiten westen geraakt. In een flits kwam de helikopter van het nabijgelegen legerkamp in mijn gedachten. De mensen hielden mij en legden Janna op mijn schouders en zo rende ik met haar door de woestijn naar de ingang van de legerbasis. De poortwachter begreep de nood waarin zij verkeerde, en hij liep voor mij uit naar de dokter die de helikopter direct al opriep. Binnen een heel korte tijd vloog Janna richting Eilat en zat ik opeens in het kamp tegenover de dokter met mijn boekentas nog over m'n schouder. Janna heeft het gelukkig overleefd en is nu ook gelukkig getrouwd. In die legerbasis heb ik vriendschap gekregen met de dokter en allerlei boeken mogen brengen voor de bibliotheek. Er zijn echt geen gesloten deuren bij God.

Af en toe moest ik Israël verlaten vanwege mijn visum dat afliep. Eens ontmoette ik op het vliegveld een groep Katwijkers onder leiding van dominee Ten Voorde. Algauw pakte ik mijn gitaar en we zongen prachtige Johan de Heer-liederen. De eigenaars van de winkels verstonden het wel niet, maar het klonk zo mooi dat iedereen een Israëlish vlaggetje ontving. Door deze ontmoeting ontving ik later een uitnodiging om in de witte kerk van Katwijk

samen met dominee ten Voorde de boodschap te brengen. Dat was een belevenis voor mij en ook voor een jongen van elf jaar die voor het eerst een dominee zonder jurk zag. Die jongen was Peter Hazenoot. Tijdens de prediking gaf hij zijn hart aan de Heere Jezus en hij werd zo enthousiast dat hij op school “de dominee” werd genoemd. Jaren later gaven we samen studies in Sliedrecht en we hebben een fijne vriendschap. Vorig jaar is Peter ook met mij mee geweest naar Israël.

Het terugvliegen naar Israël voelt voor mij ook een beetje als thuiskomen. Zo arriveerde ik weer eens op het Ben Gurion-vliegveld en liep ik richting de bus naar Jeruzalem. Opeens reed een verpleegster, Carolyn Burns, voorbij die eens per jaar die route nam om haar auto te laten keuren. We kenden elkaar van de jeugdkampen die we begeleidden gedurende de zomervakanties, en ook van de Messiaanse gemeente in Jeruzalem. Ze gaf me een lift en die middag hoorde ik, zittend op de Olijfberg in het Huis op de Berg, dat er een terrorist in de bus zat die ik had moeten hebben, die heel hard aan het stuur had getrokken. De bus was het ravijn in gereden en had een val gemaakt van zestien meter. Er waren veel doden en gewonden. Ik wist dat de Heere mij beschermd had en ik moest gelijk denken aan dat ene vers: “Mijn tijden zijn in Uw hand” (Ps. 31:16). Later las ik Psalm 90:12 en dat sprak tot mij, want er staat: “Leer ons zó onze dagen tellen, dat wij een wijs hart verkrijgen” .

In de Sināi waren er ook tijden dat ik geen mensen tot geloof in de Heere Jezus zag komen, maar iedere dag ging de Bijbel open

en kwamen er jongeren in mijn hut die Zijn Woord hoorden dat nooit ledig weerkeert. Het was de periode tot mijn dertigste levensjaar. De vraag werd mij door mijn vader gesteld: “Hoelang blijf je daar toch wonen?” Mijn vader maakte zich zorgen, want in die woestijn ligt toch geen toekomst? Bij het lezen van de Kolossenzenbrief kreeg ik een duidelijk antwoord: “*Let op de bediening die u aangenomen hebt in de Heere, dat u die vervult*” (4:17). Tot op de dag van de teruggave, op 26 april 1982, ben ik in die oase gebleven en ik weet dat ik bereid was om daar heel mijn verdere leven te blijven. Die ene deur ging dicht, maar er gingen vensters open.

Er zijn ook mensen op ons pad gekomen die we jarenlang probeerden te helpen, maar die toch geen blijvende bevrijding hebben beleefd. Eén van hen was Alex die steeds terugviel in zijn alcoholverslaving. Eens ging ik met hem mee werken met asfalt in de woestijn om zo dicht mogelijk bij hem te zijn. Toch is Alex aan de alcohol gestorven. Die verslaving kon hij niet overwinnen. Het was heel speciaal om zijn moeder te ontmoeten. We gingen met elkaar naar zijn graf. Alex was gelovig opgevoed, maar als zeeman verslaafd geworden.

9. Nieuwe horizonnen

In de herfst van 1982 was er weer een oorlog met Libanon en ik besloot om als vrijwilliger te dienen in het Ram-Bamziekenhuis te Haifa. De helikopters kwamen constant met gewonden aangevlogen. Wat mij toen opviel, was dat de dokter niet naar het

ras, maar naar de wond keek en op grond daarvan orders gaf wie er het eerst geholpen werd. Van alle volkeren van de wereld heeft Israël het meeste licht ontvangen, en als de Heere Jezus terugkomt als de Rechter, zal Israël als eerste gericht worden (Rom. 2:9). Om die reden alleen al roep ik allen die in de Heere Jezus geloven, op om niet te vergeten om voor Israël te blijven bidden.

Ik kreeg vreselijke pijn in mijn onder-
rug als gevolg van een dom werkon-
geluk op de proef-boerderij. Ik besloot
om eens een tijdje rust te nemen en te
luisteren naar Gods Woord. Ik had

twee opties. De ene optie was om twee jaar lang naar de Moody Bijbelschool te gaan in Chicago. Mijn verblijf en ook mijn studies zouden voor mij betaald worden dankzij de Joodse professor Dr. Goldberg. De andere optie was om naar Capernwray-hall te gaan in Engeland waar ik gewoon alles zelf moest betalen. We hadden daar al jonge gelovigen naartoe gestuurd. Het was vreemd voor hen die ik om raad vroeg, maar ik had geen vrede om naar Amerika te gaan. Na enkele weken op de Bijbelschool in Engeland merkte Angela Mills die als staf met de studenten werkte, dat ik steeds onrustiger werd. Zij haalde mij uit de klas om mee te gaan helpen met een tentcampagne van de bekende evangelist Luis Palau. Tijdens die tentcampagne kwam ik weer tot leven en er was een vrouw die opeens de microfoon van Luis afpakte en grote onzin begon uit te kramen. Ik wist al uit eigen ervaring dat er kracht is in aanbidding. Ik rende naar voren en begon dansend te zingen *I am so glad that Jesus set me free!* Er waren ook andere gelovigen in die tent die spontaan meezongen. Niemand verstond die vrouw die toen pas weggevoerd werd. Later ont-

moette ik een enthousiaste Luis Palau. Hij gaf mij dit vers: “Weest trouw tot in de dood, en Ik zal u de kroon van het leven geven” (Openb. 2:10).

Ik zat een half jaar uit op die Bijbelschool en veel prachtige waarheden werden bevestigd en nieuwe waarheden mocht ik er leren. Ook waren er mogelijkheden om het Goede Nieuws op straat, in de gevangenis en op de scholen te brengen. We kunnen allen bloeien waar we geplant zijn, want dit is zo waar: *For this ... I have Jesus!* Mijn jongste zus Toos kwam ook eens als studente en toen hebben we samen opgetreden en heeft ze een echte klompdans opgevoerd.

Ik wil nog iets doorgeven over de oprichter, *Ian Thomas*, een majoor in het Engelse leger tijdens de Tweede Wereldoorlog. Hij heeft enige heldendaden verricht en kreeg er later onderscheidingen voor. Dat soldatenkarakter heeft hij altijd behouden. Op twaalfjarige leeftijd ontving hij de Heere Jezus in zijn hart, maar het was enkele jaren later pas dat hij zich realiseerde dat de Heere Jezus ook zijn leven is en door hem heen wil leven. Altijd als ik met broeder Ian de Bijbel bestudeerde, bewonderde ik zijn Bijbel, want die was ook door de oorlog gegaan.

Na de oorlog kochten ze het Capernwray-gebouw. De eerste gasten waren Duitse jongens die tijdens de oorlog door Hitler en de nazi's flink waren gehersenspoeld. Veel van die jeugd is door het

evangelie toen veranderd. Ik heb les gehad van één van die jongens; zijn naam is Christian Bastke. Zijn studies gaan vaak over het leven van de Heere Jezus die hem bevrijdde en juist leerde leven.

De principal Billy Strachan vroeg mij opeens of ik zijn assistent wilde worden gedurende zes maanden. Mijn hart was vol van Israël en ik had daar dan ook helemaal geen oren naar en

vertrok daarom zo snel mogelijk. Alleen die rugpijn bleef maar aanhouden en soms lag ik weken plat. Als ik in Nederland naar de dokter ging, was het altijd psychisch, omdat er in Israël zoveel oorlogen zijn. Eens stuurde iemand mij naar een beroemde dokter die een dik boek had geschreven. Het was dr. Syriach die beweerde dat hij alles kon bereiken met ruggenprikken en lange naalden. Na meer dan twintig prikken was er nog geen verbetering. Toch was mijn bezoek niet voor niets geweest, want ik gaf hem een Bijbel en een dag later stierf hij. Ik hoop dat mijn rug hem niet te veel van streek heeft gemaakt.

Ik verbleef bij de familie Harper. Hij was een bekende oogarts en zendeling in Afghanistan. Hij maakte toen een afspraak voor mij in een privékliniek om kleurstof bij mijn ruggenwervels in te spuiten. Dat was het antwoord, want een grote hernia kwam tevoorschijn. Ik werd met spoed in Nederland geopereerd. Het was in Nieuwegein en daar ontmoette ik mijn oude schoolmeester. Vroeg in de morgen riep hij vanuit Psalm 130 tot God. Alle onze-

kerheden over zijn eeuwig heil waren verdwenen. Op school sprak hij vroeger vaak de woorden tot ons: “Och, mocht het nog eens staan te gebeuren ...”

Na die operatie moest ik veel zwemmen en daardoor begon ik weer aan die Bijbelschool te denken, want daar was een zwembad. De leiding wilde mij nog steeds hebben en zodoende werd

ik de rechterhand van Billy. In de lente nam ik veel studenten mee naar Israël om te helpen en te evangeliseren. We werkten toen ook vaak samen met een Joodse broeder, genaamd Jacob Damkani, en hij heeft dit ook vermeld in zijn boek *Waarom ik?*

Er was ook een jaar bij dat we naar de oase Dahab zouden gaan in Egypte. Ik had de studenten een reis op kamelen beloofd. Op een morgen gingen ze op reis met de kamelen en bleef ik alleen achter met een stapel Bijbels en boeken. Ik dacht: “Dit wordt weer een geweldige dag, want nu heb ik geen verantwoordingen en kan ik al mijn bedoeïenenvrienden een Bijbel en enkele boeken geven”. Ik was nog maar net begonnen met het uitdelen of er was iemand die mij vertelde dat hij iemand kende die heel geïnteresseerd was. Die persoon bleek de politie te zijn, en voordat ik alles goed in de gaten had, zat ik al met handboeien achter in de jeep, met de in beslag genomen boeken en Bijbels. Op het politiebureau waren ze allesbehalve vriendelijk en opeens

zat ik in een cel om de volgende dag naar Caïro vervoerd te worden. Er was ook een getuigenisboek bij van *Joni Eareckson*. Zij is gehandicapt, doordat ze jaren geleden haar nek brak bij het zwemmen. Ze had me net geschreven,

want haar boek was ook in het Arabisch vertaald en zij was degene die op het kaft staat zonder sluier. De vraag was of ze dat moest veranderen. Ik had haar brief nog niet beantwoord. Die nacht in die cel was speciaal. Toch sliep ik goed, want ik had immers geen kameel gestolen. De groep wist dat ik opgepakt was, en zou de volgende dag terugreizen naar Israël.

Die volgende morgen vroeg ging de deur opeens open en kwam de kapitein bij me zitten in de cel met een groot bord pita's, thee en een ei. Direct vertelde hij me dat hij dat boek van dat knappe gehandicapte meisje was gaan lezen. Hij dacht eerst dat het pornografie was, omdat ze zonder sluier op het kaft stond. Hij was bemoedigd door het boek en haar geloofsstrijd. Hij had namelijk een gehandicapte nicht. Hij vertelde mij dat ze me die dag vrij zouden laten. Alle Bijbels en boeken waren verdwenen in de handen van de politie en die heb ik nooit teruggevonden. Ik vond dat niet zo erg, hoor. Ik werd wel aangetekend op de zwarte lijst en tot nu toe ben ik niet meer in Egypte toegelaten. Toen ik mijn groep later begroet had, schreef ik ook een brief naar Joni: "Blijf maar lekker zitten op het kaft zonder sluier, want je mooie gezicht trekt velen aan". Zij heeft dat in één van haar devotionele boeken beschreven. Zij bracht het in verband met het geloofslieven van het Nieuwe Verbond waarin wij niet zoals Mozes ge-

sluierd, maar ongesluierd veranderen van heerlijkheid tot heerlijkheid (2 Kor. 3:18). Die overdenking eindigde met dit gebed: “Heere, ik moet me wel realiseren hoeveel ik communiceer met mijn gezicht. Ik verlang er zo naar dat anderen U zien in mijn glimlach. Ik wil dat alle mensen die ik vandaag ontmoet, ook Uw licht door mijn ogen zullen zien”.

Na enige jaren kreeg ik de mogelijkheid om les te geven op de Torchbearer Bijbelscholen. Ik aanvaardde mijn nieuwe functie als veldvertegenwoordiger en zo reis ik naar verschillende scholen in verschillende landen. Ik ben dankbaar dat ik les geef in vier verschillende talen. Het gaat niet altijd zo goed, hoor. Ik weet nog goed dat ik de eerste keer in het Duits zei: “Der Herr hat mich hier geplätzt”. Ik dacht dat het betekende: “De Heere heeft mij hier geplaatst”, maar daar zat ik goed naast. Het betekent namelijk: “De Heere heeft mij hier laten ontploffen”.

Er is nog een getuigenis dat ik diep in mijn hart meedraag: van een Joodse man met wie ik maanden dagelijks zwom als therapie. Zijn naam is *Paul Fodor* en zijn ouders pleegden in het begin van de Tweede Wereldoorlog zelfmoord in Hongarije. Paul eindigde in concentratiekampen en zilvermijnen om te werken. Steeds probeerde Paul te ontsnappen, maar hij werd ook altijd weer gepakt. Het zwemmen was ook voor hem een goede therapie, want er zat nog een kogel in zijn been. Jaren na de Tweede Wereldoorlog werd hij uitgenodigd om een film te zien, genaamd *Souls in conflict*. Het was een film waarin je de Heere Jezus kon

leren kennen. Paul greep die kans met beide handen aan en dit schreef hij later in zijn brochure: “Alle kettingen vielen van mij af, toen ik de Heere Jezus in mijn hart aannam”. De bedekking was weg (2 Kor. 3:16).

10. Ter nagedachtenis aan onze vader en oom Pieter

Er kwam ook nog een knipoogje uit de hemel voor ons allen. Mijn familie bleef knokken om het hoofd boven water te houden met de

zaak in Gorinchem. Opeens moest mijn vader bij oom Pieter komen die vóór in het huis in Lexmond woonde waarin de mees-

ten van ons geboren zijn. Vader kreeg te horen dat hij de boerderij kreeg met vijf hectaren land. Wat een genade, want dat had niemand verwacht! Op de foto wandelen ze samen naar de kerk. Mijn vader heeft de laatste jaren van zijn leven zo genoten van de boerderij en van zijn schapen, terwijl de verantwoordelijkheid van de zaak al voor mijn broer Floor was.

Het was ook een genot voor mijn jongste zus Toos en mij om thuis te komen en heerlijk met elkaar te eten en samen te werken om alles rond het huis netjes te onderhouden.

Vader werd ook weer ouderling, maar opeens kwamen er spanningen in ons huis, omdat er een dominee kwam die vreemde

ideeën had. Ik zei: “Vader, laat het toch los, want het schaadt je gezondheid”. Vader werd ziek en zijn hart was al erg verzwakt. Het laatste half jaar van zijn leven ben ik thuisgebleven. Nooit zal ik die speciale tijd vergeten. Het hoogtepunt was wel toen vader onze jongste zus Toos de kerk binnenbracht bij haar huwelijk met Willem Heemskerk. Daarna ging het snel achteruit en ik was er dichtbij toen onze vader in vrede naar het Vaderhuis met de vele woningen ging. Oom Pieter is een poosje terug ook in vrede gestorven. Zij werkten vroeger vaak samen op de boerderij en opeens zei hij: “Ik ga spoedig naar de Heere Jezus en ik zal ook weer dicht bij je vader zijn”.

11. Op ieder potje past een deksel

Mijn familie gaf mij een prachtig verjaardagsfeest, want het is niet niets als je vijftig jaar oud mag worden. Het was een gezellige avond en ik had ook Jules met zijn vrouw Monda die uit Indonesië komen, uitgenodigd. Ik kwam altijd even bij hen op bezoek als ik in Nederland was. Jules was een voorbeeldige vriend voor mij en via Monda had ik een open deur gekregen om te getuigen bij het Leger des Heils. Opeens vertelden ze mij dat één van hun dochters weduwe was geworden. Sjaak, de man van Linda, was gestorven aan een onbekende vorm van kanker. Enkele weken voor zijn sterven had hij de Heere Jezus aanvaard door het luisteren op de zondagmorgen naar de E.O. met Arie van der Veer en daarna naar Hour of Power met Jan van den Bosch. Dit raakte mij diep, want ik had eens een heel goede band met Linda.

Ik had haar ontmoet toen we zestien waren en voor het eerst naar de rockband de *Tea-set* gingen. Later ontmoette ik haar weer op 22-jarige leeftijd met twee prachtige dochters, in de kerkzaal van het Leger des Heils. Het trof mij toen zo dat zij ook diepe interesse had voor de dingen die met het koninkrijk van God te maken hebben. Ik had haar sindsdien niet meer gezien. Ik vroeg hen om haar telefoonnummer om te condoleren. Dit werd het begin van een romantische relatie en ik vroeg haar ten huwelijk. Ik vertelde wel dat de Heere Jezus mijn eerste liefde blijft. Ze zei: "Ja, ik sta tweehonderd procent achter je".

Die volgende nacht begon het vreselijk te spoken in mijn hoofd, want ik keek naar de golven! Ik sloeg op de vlucht naar de Bijbelschool Tauernhof in Oostenrijk, maar dit keer bleef ik mijn Bijbel lezen en werd bepaald bij Psalm 15:4b en 68:6. "Heeft hij gezworen tot zijn schade, zijn eed verandert hij evenwel niet", en: "Vader van de wezen en Rechter van de weduwen: dát is God in Zijn heilige woning!" Ik wist wat ik moest doen: terug naar Nederland en wel trouwen! Pas nadat ik mijn jawoord had gegeven, kwam Zijn volmaakte vrede weer terug in mijn hart. Het was een zegen dat broeder Henk Binnendijk naar de dienst was gekomen en voor ons beiden bad. Ik zat op het knielbankje in diepe dankbaarheid te huilen. Opeens wist ik het duidelijk: *Linda is Gods grote geschenk voor mij!*

Ik was eens eerder verrast, namelijk dat de vrijheid te vinden is in een Persoon. Nu ik gehuwd ben en de tuin gesloten is (Hoogl. 4:12), ervaar ik weer een verrassende vrijheid.

Ik wil iets meer over Linda vertellen.

Linda is in het jaar 1952 in de stad Semarang te Indonesië geboren. Haar vader Jules moest eerder eens meer dan vier jaar lang

onder vreselijke omstandigheden in een gevangenkamp van de Japanners werken aan de spoorlijn van Birma. Als kind leerde hij het 'Onze Vader' op de zondagsschool. Dat gebed werd voor hem een innerlijke waarheid. Na die vier jaar moesten de overgebleven gevangenen hun eigen graf graven. Daarna zouden ze doodgeschoten worden. Net ervoor werden ze opeens bevrijd! Hij zag in dat hij het leven terugontvangen had en genoot met volle teugen van iedere dag. Zijn lievelingsverzen waren Psalm 115:17 en 18: *"De doden zullen de Heere niet prijzen, evenmin al wie in de stilte neergedaald zijn. Maar wij zullen de Heere loven, van nu aan tot in eeuwigheid"*. Linda heeft vier belangrijke principes meegekregen van haar vader, die ze al vaak heeft nageleefd in ons huwelijk: nederigheid, gehoorzaamheid, bidden en niet meer achteromkijken.

Haar moeder Sien groeide tijdens de Japanse bezetting op in een weeshuis onder angstige omstandigheden.

Toen Linda vier jaar oud was, scheidden haar ouders al. Twee kinderen gingen met hun vader mee en twee kinderen bleven bij hun moeder Sien. Zo besliste de rechter dat. Toen Linda pas zes jaar oud was, kwam ze met haar vader, haar tweede moeder Monda en haar ou-

dere zus Milly naar Nederland. Linda leerde haar eigen moeder Sien pas kennen op zeventienjarige leeftijd. Moeder Sien was inmiddels ook hertrouwd, met oom Freek. Er waren uit dat huwelijk ook kinderen geboren. Moeder Sien had Linda zo gemist dat er nu twee Linda's zijn. Sjaak en Linda trouwden op achttienjarige leeftijd en waren zo blij om hun eigen huisje in te richten en een gezin te stichten. Uit hun 31-jarige huwelijk zijn twee prachtige dochters geboren: Angela en Priscilla. Angela heeft ook twee kinderen die ook op onze bruiloft waren: Julia en Levy. Eén dag na ons huwelijk werden we beiden opeens geroepen om naar het ziekenhuis te komen. Niels en Priscilla ontvingen hun eerste dochter, genaamd Esmee. Ik liep wat verdwaasd door het ziekenhuis en zei zomaar opeens tegen een verpleegster: "Ik ben opa geworden". "Nou," zei ze, "je bent toch al een oude vent". "Jawel," zei ik toen, "maar ik ben gisteren pas voor het eerst getrouwd!" "Oh, ja, dat is dan wel heel snel, zeg!" Later werd er nog een prachtige zoon bij Niels en Priscilla geboren, genaamd Olivier. Opeens werden we ook blij verrast door Julia met de geboorte van onze achterkleindochter met de prachtige naam Angel.

Linda is voor ons allen een fantastische vrouw, moeder, oma en ook over-oma. Er is een boek uitgekomen van de vijf generaties. Het boek heet *En zij die na ons komen*. Het is geschreven door

mevrouw Truska Bast. We zijn altijd blij om de vele vragen van de kinderen te beantwoorden. Eens vroeg Julia aan Linda: "Oma,

je Bijbel ligt al mijn hele leven op je nachtkastje, heb je die nu nog niet uit?” Wat is het toch een geschenk dat de Bijbel altijd weer *nieuw* is! Angel is inmiddels alweer zes jaar en houdt heel veel van de Heere Jezus. Als ze bij andere families is, moeten die ook bidden.

Natuurlijk wilde ik ons huwelijk ook romantisch beginnen met Linda. Daarom gingen we eind januari naar het eiland Texel. We hoopten samen te genieten van veel lange wandelingen om ook veel schapen te zien. Toen we aankwamen, was het zo mistig dat we bijna niets konden zien, en toen we het eiland verlieten, zagen we één schaap aan een paal vastgebonden, dicht bij de boot.

Later wilde ik mezelf weer eens bewijzen en nam Linda mee naar de grens van de Sinai-woestijn. Ik had haar beloofd dat ze de romantische oases zou zien. Ik had veel wandelingen in gedachten en ken alle prachtige koraalplaatsen om te snorkelen. In het begin was de douane bij de grens heel vriendelijk voor het pasgetrouwde stel. We waren al door de douane heen en wilden een auto huren. Opeens kwam er een hijgende douanebeambte naar ons toe gerend. Ik was ontdekt in de computer. Toen waren ze niet zo vriendelijk meer. Linda bleef alleen achter met de koffers. Na uren waren we pas weer herenigd en moesten we direct terug naar Israël. Ik vroeg hen wanneer ik genade zou ontvangen voor de verspreiding van de Bijbels. “Nooit!”, zeiden zij. Nu staat die arme Linda ook op die zwarte lijst. Die oases hebben we maar op Google bekeken.

Linda had een prachtig appartement en ik bracht alleen maar een tafel en een stoel mee. ‘Omdat we maar één kamer hebben,’ zei ik tegen Linda, ‘zal ik mijn tafel maar naar de kringloopwinkel brengen’. - ‘Nee,’ zei ze, ‘zet hem maar tegen mijn tafel aan, dan kunnen er velen aan zitten’. We zijn toen op onze knieën gegaan en hebben vurig gebeden of de Heere jongemannen wilde sturen die ik kon trainen voor evangelisatie in Nederland en Israël. Het wonderlijke is gebeurd dat de volgende jaren onze huiskamer gevuld was met jongeren. Eerst hadden we een gezamenlijke maaltijd. Hieruit is ‘Gods Genade Team’ en ‘Vissers van mensen’ ontstaan. De meesten van deze jongemannen zijn jonge vaders geworden. Gelukkig gaan ze nog steeds uit om het goede nieuws overal te verspreiden.

Na een half jaar van ons huwelijk werd ik opeens midden in de nacht wakker. Ik herinnerde mij iets wat ik zomaar ineens tegen haar eerste man Sjaak had gezegd op het voetbalveld. We waren toen 22 jaar oud en ik had Linda net ontmoet bij het Leger des Heils. Ik zei spontaan. “Jij hebt een geweldige vrouw, Sjaak. Als zich ooit iets met je voordoet, zal ik voor de rest van mijn leven voor haar zorgen”. Toen ik dit opeens zo diep in de nacht aan Linda vertelde, wist zij precies wat Sjaak toen had gedacht: “Die vent is wel een beetje gek!”

12. Samen dienen is fantastisch

Linda verzorgt nu alles rond de spreekbeurten, want dat is niet zo gemakkelijk. We zorgen er altijd voor dat er verschillende

kaarten, boekjes en dvd's beschikbaar zijn voor wie maar wil. Linda heeft ook nagesprekken bij de tafel en ze kan goed luisteren. Het ziekbed van haar eerste man en haar werk in de verzorging worden vaak genoemd,

ook hoe haar leven was als een jonge weduwwrouw. Linda is ook door het sterven van Sjaak veel dichter naar de Heere God toe gegroeid en ze is heel gedisciplineerd in haar voorbede. Dankzij het gebed zijn er nieuwe deuren geopend. We mochten meehelpen om het eerste

tehuis voor de vele Maassai-weduwvrouwen te bouwen. Velen van hen leven in armoede en eenzaamheid. Het is heerlijk om hen met van alles te verwennen en samen de Heere te loven.

Ik hoorde opeens in Ghana dat veel gevangenen gebouwd zijn door onze voorouders om er slaven te laten overnachten, om ze daarna naar zee te brengen. Dat bracht mij op mijn knieën in een gemeente waar ik sprak. Ik bad het bekende veelzeggende gebed van Daniël: "Wij hebben gezondigd, Heere". De Heere God heeft dat gebed verhoord en op wonderlijke wijze gaan de gevangenen wijd open en voorziet de Heere in alles wat we nodig hebben.

Linda is erg begaan met de vrouwengevangenissen en haar hart gaat uit naar de baby's die daar geboren worden en opgroeien. We schenken hun Bijbels en geven ook hulp voor hun dagelijkse noden.

Eens schonken we een gevangenis een dak tegen de zon. In onze omgeving zijn we gewend geraakt aan een boerderij waar Jezus redt op het dak staat. Je hebt altijd baas boven baas, want op het

dak van de gevangenis staat: *Alleen Jezus redt* (Only Jesus saves - Opwekking 781). Dat is de enige voorwaarde die ik stelde om hun dat dak te geven. Het tweede dak is ook al

gebouwd. Nu kunnen meer dan duizend gevangenen beschut tegen de zon en de regen er hun Bijbeltje lezen.

Het voorrecht als gelovige in de Heere Jezus is dat we met ons gebed de hemel werkelijk kunnen bestormen. Eens was ik op bezoek bij Mike en Ruth die beiden werkzaam zijn in Word of Life in

Kenia. Zij deelden hun nood met mij, want na zes jaar van hun huwelijk was er nog geen baby geboren. Zijn vader zette hen onder druk. We hebben toen met elkaar intens gebeden en

daarna is Ruth in verwachting geraakt en werden er zelfs twee jongetjes geboren. De ene heet Micha en de andere heet Michaël. Beide namen betekenen: *Wie is als God!*

Het geven van koeien aan de Bijbelscholen geeft mij altijd vreugde. Het is een heel praktisch geschenk en we noemen ze *Johanna*. Zo heb ik ook een nageslacht.

In Ghana mochten we meehelpen om een dagverblijf voor de allerarmste kinderen te bouwen. Het begon voor ons in onze huiskamer, want Abel en Pamela die nu het kindertehuis runnen, deelden deze visie toen ook met ons.

Vorig jaar konden we ook 20.000 boekjes *Hij leefde onder ons* naar hen sturen. We ervaren duidelijk dat de Heere niet wil dat er ook maar één mens verloren gaat. We staan er versteld van hoe de Heere God ook harten van anderen in de hele wereld aanraakt om ons ook te helpen met onze visies waar we samen intens voor bidden.

Wat is het toch een voorrecht dat we lid zijn van een wereldwijde gelovige familie!

13. Verlangens vervuld

Tijdens de laatste campagne mochten we horen hoe de Joodse en Arabische gelovigen samen naar Jordanië reizen om de Syrische vluchtelingen te helpen en van de Heere Jezus te vertellen. Het is wonderlijk hoe de Heere zelfs deze tragedie kan gebruiken. In Israël gingen we boeken halen bij een broeder en hij ver-

telde mij dat hij wel veertig groepen per jaar dient. Overal in Israël wordt het Goede Nieuws doorgegeven en het volk begint nu in te zien dat de orthodoxe Joden hen tweeduizend jaar van de enige ware Messias hebben afgehouden.

Eindelijk is er nog een ander verlangen verhoord dat jaren diep in mijn hart heeft geleefd. Ik ben uitgenodigd door het mediateam van *Trumpet of Salvation* om bij de vele Bijbelse plaatsen in Israël het goede nieuws te brengen. We hebben nu al zestien filmpjes gemaakt. Ze worden nu geregeld op de website van de Trumpet of

Salvation gezet en gaan naar twaalf verschillende landen waar Rusland er één van is. Er zijn mij ook al dvd's toegezegd, dan kunnen we die films naar de scholen en de gevangenis in Afrika en India sturen en brengen. Het is echt zo: als de Heere God je Heiland is en je motieven zuiver zijn, maak dan je plannen maar groot.

14. Vrienden gaan en vrienden komen

Hans Peter was de leider van de Tauernhof Bijbelschool in Schladming te Oostenrijk. Hij is een goede vriend van mij en de eerste persoon die mij uitnodigde om daar les te geven. Afgelopen jaar is hij dodelijk verongelukt met paragliding. Toen ik bij

zijn graf stond, moest ik aan een woord van hem denken: “Een christen is geen seconde dood”. We missen hem erg, maar we weten dat hij bij de Heere Jezus is. Zijn lieve vrouw Hannelore zei iets tegen mij wat me diep trof: “Ik mis mijn liefste Hans Peter heel erg, maar ik gun het hem zo!”

Als Linda niet met me meekan naar de Bijbelscholen om les te geven, gaat er meestal een vriend mee. De laatste keren is dat Frank. Hij is ook een trofee van Gods genade. De meeste tijd van zijn jeugd, nadat zijn vader was weggegaan, heeft hij het heel moeilijk gehad en is hij zijn heil op straat gaan zoeken. Hierdoor is hij in de problemen gekomen waardoor hij terecht kwam in vele gevangnissen en in internaten. Er zijn veel mensen geweest die hebben geprobeerd hem te veranderen. Het was op het moment dat Frank op 38-jarige leeftijd zijn leven aan de Heere Jezus gaf, dat de innerlijke verandering eindelijk begon. Frank zegt altijd met een glimlach: “Jezus is mijn grote veranderkampioen. Hij zou

nu blij zeggen: Hallelujah!” Hij heeft een lieve vrouw Gerdien ontvangen. Samen evangeliseren ze nu in Nederland en ook in Spanje.

Op deze foto getuigt Arie - die de leiding heeft over het Gods Genade Team - tegen een soldaat. Hij is legerarts en had al diverse zwaargewonde gevluchte Syriërs geholpen, soms islamitische

strijders, die bij de Israëlische grens worden gebracht als ze in Syrië geen hulp meer kunnen krijgen. Het was een heel vriendelijke en open jongeman. Hij zei dat hij nergens in geloofde, maar na

het gesprek over Gods schepping en de vervulling van Gods beloften aan Israël zei hij dat hij aan zijn ongelof begon te twijfelen. Natuurlijk vertelde Arie hem van Yeshua, van de Heere Jezus. Hij wilde zelfs de dvd van God of wonders gaan bekijken. God zal de groei geven, want Gods Woord keert nooit leeg terug.

15. Wat we nog graag even doorgeven

Linda en ik ervaren dat we steeds meer van elkaar gaan houden, en we genieten beiden ook zo van de goede hand van de Heere God in ons leven. Het is een wonderlijk leven met de wonderlijke Heiland dienend in ons hart. Het is zo dat we zonder de Heere Jezus niets kunnen doen. Het is ook zo dat we met de Heere Jezus alles kunnen doen! De Heere heeft ons de belofte gegeven, net als aan Job, dat onze laatste jaren vruchtbaarder zouden zijn dan onze eerste jaren.

Naast de reizen naar Israël met kleine evangelisatieteams organiseren we ook reizen met meerderen. We doen dit samen met broeder Herman Aldenkamp (Jerusalem Today-reizen). Broeder Jacques Brunt gaat mee om samen de prachtige waarheden uit Gods Woord te delen. De foto is bij het lege graf, met

Jacques en Peter. Er staat op de deur: 'Hij is niet hier, want Hij is opgestaan'. We hebben een levende Heiland Die ons geweldig dient.

Er is ook een nieuwe deur op de grens van Sudan en Kenya, in Turkana. De mensen daar hebben vaak honger. Zo begroeten ze elkaar: 'Ik heb honger'.

Broeder Piet van den Oever is daar al vaker geweest en het is goed om samen te dienen. Hier zie je een foto van Piet en een schoonheid.

Deze foto laat een stam zien die bij elkaar komt onder de boom.

Dit is een foto van evangelisatie in het dorpje.

En deze laat de evangelieverkondiging in de gevangenis zien.

Er is een gedicht dat ik eens schreef tijdens een periode waarin ik mijn eigen gebaande wegen ging en dat ik door mijn eigen schuld in de problemen kwam.

HET UITZICHT

Met een hart vol van sombere gedachten
zat ik vervuld van twijfel neer.
Waar was mijn hulp, mijn hoop gebleven,
mijn stille blijdschap van weleer?

Het was altijd zo goed, zo rijk, zo zeker.
Ik dacht dat het altijd zo zou zijn.
Van kracht tot kracht zou ik steeds voortgaan
naar Sion in een rechte lijn.

Voor een lange tijd heb ik ondervonden,
niet altijd wandel ik in het volle licht.
En een donkere wolk van vrees en onrust
ontrekt de zon aan mijn gezicht.

Maar één ding weet ik vast en zeker:
hoe zwaar de strijd ook wezen zal:
De Heere God als de Eeuwige
zal nooit verlaten wat Zijn hand begon.

Eenmaal zal de nevel wijken,
voorbij al de aardse strijd en pijn.
Dan zal de Heere Jezus Zelf aan mij verschijnen
en al mijn tranen wissen.
Dan zal ik voor eeuwig bij Hem wonen
en nooit meer eenzaam zijn.

Dit volgende gebed sprak mij erg aan. Het is van een gelovige student uit India die als gevolg van het evangelisatiewerk van zijn vader Michael Job later werd vermoord.

Ik vroeg om kracht

en God gaf mij moeilijkheden om mij sterk te maken.

Ik vroeg om wijsheid

en God gaf mij problemen om op te lossen.

Ik vroeg om voorspoed

en God gaf mij hersenen en spieren om te werken.

Ik vroeg om moed

en God gaf mij gevaren om te overwinnen.

Ik vroeg om liefde

en God gaf mij mogelijkheden.

Ik kreeg niets van wat ik wilde, maar alles wat ik nodig had.

Petrus vertelt ons dat we allemaal wel eens ten onrechte zullen lijden. Het is belangrijk dat we er dan voor kiezen om een deel van de oplossing te zijn en niet een deel van het probleem. Zo las ik iets waardevols in een boek van David Watson. Hij werd eens belasterd en die roddel ging snel door het hele land. Al gauw kreeg hij brieven dat zijn spreekbeurten werden afgezegd. Ze vertelden hem nooit waarom. David ging klagen bij de Heere: "Och Heere, het is niet alleen pijnlijk, maar het beschadigt ook mijn bediening". Weet je wat de Heere toen tegen hem zei? Hij zei: "David, het ergste wat ze over je schrijven, is nog niet zo erg als de waarheid. Ik weet het ergste over je en toch hou Ik zielsveel van je". Je begrijpt dat David zich daarna een stuk beter voelde.

Dit overvloedige leven op aarde gunnen wij de hele wereld. Het is natuurlijk ook ons gebed dat onze levenslessen jou of u persoonlijk helpen. Hoe ontvangt u of ontvang jij dit leven dat wij ontvangen hebben? Je moet aanvaarden dat je een Redder nodig hebt. Je moet geloven dat de Heere Jezus ook voor jouw zonden gestorven is. Je moet zelf naar Hem toe gaan en Hem vragen of Hij in je hart wil wonen. Ik heb een eenvoudig gebed opgeschreven om je te helpen om dat leven te ontvangen. Je kunt dit gebed rustig bidden:

Heere Jezus, ik wil het mooiste geschenk ontvangen. Ik geloof dat U voor mij stierf op het kruis van Golgotha. Ik wil U daarvoor bedanken en ik belijd dat ik gezondigd heb. Ik wil Uw liefde en vergeving ontvangen en ik geloof dat U opgestaan bent en leeft. Dank U dat U met Uw opstandingsleven ook in mij wilt komen wonen. Ik ontvang U als mijn Redder en ik verlang ernaar om voor U te leven. Dank U dat U mij ook ontvangt in Uw eigen familie. In Jezus Naam, amen.

Als je dit gebed gebeden hebt, zouden we ook graag contact met je maken. We willen je graag helpen en dit is ons emailadres: johan.linda.schep@gmail.com.

Het laatste hoofdstuk van ons leven is nog niet geschreven. Het beste komt! We hopen zo dat je door deze anekdotes de goede hand van God hebt gezien.

We wensen allen die de tijd genomen hebben om dit te lezen, op ieder gebied het allerbeste toe.

Een hartelijke en een liefdevolle groet van Johan en Linda!

De glorieuze positie van ons allen die in de Heere Jezus zijn

Wie ben ik in de Heere Jezus?

Mijn waarde in de Heere Jezus

Ik ben Zijn tempel. 1 Kor. 3:16

Ik ben Zijn getuige. Hand. 1:8

Ik ben Zijn medearbeider. 2 Kor. 6:1

Ik ben Zijn zout en ook Zijn licht. Matth. 5:13-14

Ik ben een rank aan Zijn wijnstok. Joh. 15:16

Ik ben een heel Nieuwe Schepping. 2 Kor. 5:17

Ik ben uitgekozen om Zijn vrucht te dragen. Joh. 15:16

Ik ben in staat om in Zijn kracht alles te doen. Fil. 4:13

Ik ben een kanaal van Zijn verzoeningswerk. 2 Kor. 5:18

Mijn positie in de Heere Jezus

Ik ben een burger van Zijn hemelse rijk. Fil 3:20-21

Ik kan nooit meer veroordeeld worden. Rom. 8:1-2

Ik ben verzegeld met Zijn Heilige Geest. Ef. 1:13

Ik ben met Hem verborgen in God. Kol. 3:3

Ik mag er zeker van zijn dat alle dingen meewerken voor mijn bestwil. Rom. 8:28

Ik heb Zijn leven van kracht, liefde en bedachtzaamheid ontvangen. 2 Tim. 1:7

Mijn relatie tot de Heere Jezus

Ik ben Zijn kind. Joh. 1:12

Ik heb vrede met Hem. Rom. 5:1

Ik ben in Hem volmaakt. Kol. 2:10

Ik heb altijd toegang tot Hem. Ef. 2:18

Ik ben rechtvaardig verklaard. Rom. 5:1

Ik ben een deel van Zijn lichaam. 1 Kor. 12:27

Ik heb vergeving van AL mijn zonden. Kol. 1:14

Ik ben voor eeuwig met Hem verbonden. 1 Kor. 6:17

Mijn toekomst met de Heere Jezus

Ik mag in de toekomst met Hem regeren. 2 Tim. 2:13

Ik zie uit naar de bruiloft van het Lam. Openb. 19:9

Ik zal Hem persoonlijk zien. 1 Joh. 3:1-3

Ik zal Hem gelijk zijn. Rom. 8:29

Ik mag anderen uitnodigen, want er is nog plaats. Openb. 21: 16

Dat is pas *Leven in overvloed*. Joh. 10:10

